

Björklundarna grundade svensk koloni i Karelen!

Edith Nyman, Elin Ingå (Sorjas), från Vasa, och John Nyman, Vasa, hälsas välkommen till björklundarnas släktmöte av Verner Björklund.

● **DET ÄR** en angenäm uppgift för mig att få hälsa er alla välkomna. Jag känner mig idag som

gammelfar — inte för årens skull utan för min uppgifts skull. Som en gammelfar som står på

sin stugtrappa i kvällningen och hälsar sina barn välkomna hem från fjärran färdvägar.

● **MED DESSA** ord inledde Teodor Björklund sin hälsning vid björklundarnas stora släktmöte i Kronoby på Torgare där festen började på lördagen. Över hundra personer av den björklundska släkten hade hörsammat kallelisen till gemensam fest, som hade sänts ut av Verner Björklund i Gamlakarleby och Martta Juvonen, lärarinna i Piippola.

De hör båda till den gren som utgått från Matts J:son Björklund, som med häst och kärra reste med sin familj till Sorjosby i Kronoborgs socken i Karelen. Han slog sig ned som kolonist i Karelens urskogar. Teodor Björklund uppmanade i sitt tal de sentida ättlingarna att inte glömma denna anfaders, Matts Björklunds, namn, som de har all anledning att minnas med vördnad.

— Det krävdes friska tag och mod att överge hem och hem-

bygd för att bege sig ut i nybyggjarlivets mödor. I Karelens skogar växte så småningom flera gårdar upp kring den lilla täppan, och blev slutligen en hel by med fina odlingsmarker och ombonade hem. Ur försakelse och idoghet har vårt lands odlingsbygder vuxit fram.

— Med aktning skall vi också minnas sorjos-bornas vördnad för sitt modersmål. Mitt i fin-

(Se sidan 3)

ska ödemarken grundades en svensk skola och det svenska språket levde kvar tills byn utrymdes vid evakueringen 1944.

— En annan kärngubbe, fortsatte Teodor Björklund, var farfar Nils. En egenmäktig, viljestark patriark som krävde obetingad lydnad och respekt av sitt folk. Utom sitt eget jordbruk i Jeussen och två hemman i Hopsala by hade Nils Björklund arrenderat Torgare prästboställe och Fiskarholmens kronoboställe. För att kunna driva ett så stort och vittomfattande jordbruk måste han ha mycken lejd arbetskraft. Men han kunde konsten att kommendera och domdera och han skötte med framgång sitt väldiga jordbruk. Men jämsides med detta barska kommenderande drag finns också en förmåga att hålla ut, att tro och försaka i hårda tider. Det fanns mycket av bonden Paavo i den tidens odalmän.

Teodor Björklund slutade sitt tal med att förklara sig vara stolt över att höra till den sorjoska släktgrenen.

— Ty den har med friskt mod gått vidare efter motgångar, byggt nya hem ur askan av det förgångna. Som vårdar över det hårda öde som drabbade sorjossvenskarna reser sig deras nya hem i olika delar av landet. Men det är inga stumma vårdar! Det är levande hem där framtidstron lever obesegrad kvar.

Efter välkomstkaffet följde så ett musikstycke, spelat på orgel av Ture Björklund. Initiativtagaren till släktmötet, lärarinnan Martta Juvonen, talade efter hälsningstale. Martta Juvonen, som gett ut en bok, Timmermannen, vilken handlar om sorjosättens stamfader, höll sitt tal på både svenska och finska. Boken hon skrivit är skriven på finska men med svenska inslag här och där.

Att den björklundska släkten kan både sjunga och spela har vi ju alltid vetat och den vetenskapen bekräftades då man sjöng "Över bygden" med lärare Viking Björklund vid pianot.

Det var en ren, välklingande allsång utan falska toner. Fröken Elisabeth Björklund läste förtjänstfullt två dikter av Jarl Hemmer. Fru Meri Granqvist, född Björklund, sjöng till Viking Björklunds ackompanjering. Var är vägens mål och Edith Nyman, också en björklundare och född i Sorjos, sjöng Karelens sång på både finska och svenska. Efter detta lyriska programnummer fortsatte man med "ordet fritt", bekantskaper inleddes med hittills mer eller mindre okända släktingar och man berättade sina livsöden och erfarenheter för varandra.

Idag, söndag, fortsätter släktmötet med kyrkbesök i Kronoby kyrka, varefter följer uppvaktning vid de björklundska gravarna. Efter frukostmiddagen besöks Jeussen och fädernegården varifrån den björklundska släkten utgått. Vidare blir det diskussion om bildandet av en släktförening.

tre år med Jakobstad som preliminär samlingsplats. Söndagen steg deltagarantalet i släktmötet till 150 från lördagens 100. Man började söndagen med att övervara högmässan i Kronoby kyrka, i vilken Edith Björklund-Nyman medverkade med vacker sång. Efter högmässan följde uppvaktning vid de avlidna förfädernas gravar, där man nedlade blommor och sjöng "Bevara Gud vårt fosterland". Vid Torgare åt man frukost och utförde ett sång- och musikprogram i vilket medverkade Verner och Sven Björklund med musik på såg och harmonika. Duettsång av fru Dahqvist och hennes dotter, 6-åriga Maria Elisabeth Björklund sjöng näpet ett par sånger. På eftermiddagen besöktes släkten Björklunds fäderne hem i Jeussen. På den så kallade klubben där Matts Björklunds stuga stått, och där han bodde med sin familj tills han flyttade till Sorjos, talade lärarinnan Martta Juvonen vackert med varm känsla om förfädernas arbete och möda. Stugan som Matts Björklund sålde före avresan för 300 mk står inte mera kvar, men grunden finns ännu, och när man sjöng "Slumrande toner" på ruinerna kände man en stark samhörighet med det förgångna. Denna stund betecknades av alla som höjdpunkten på släktmötet. Efteråt besöktes Rainer Björklunds hem, där pastor Teuvo Aaltio höll en kort andakt, och man sjöng "Himlars rymd". Därefter återvände man till Torgare där man drack avskedskaffet. Stadsdirektören i Lovisa Helge Björklund höll avslutningstalet och tackade initiativtagarna till släktmötet, som han sade har varit en stor upplevelse. Som avslutning på släktmötet sjöngs "Vill du livets visdom finna" och sista strofen av samma psalm. Varefter avskedshälsningarna vidtog och nu var det kära släkten som skildes. Med löfte om att träffas igen.

Edv. Sundqvist.

Hundrafemtio Björklunds grundade släktförening

VÅRA förfäders religion, och deras varma böner om hjälp från den högste har helt säkert burit frukt genom åren ända fram till våra dagar. Till den generation som nu lever och som räknar sina rötter inom den Björklundska släkten. Ungefär dessa tankar framsade Helge Björklund då han avslutningstalade vid björklundska släktmötet i Kronoby senaste söndag.

Men förrän man var framme vid avslutningen, hade man att genomgå ett digert program. Bl.a. beslöt man redan på mötets första dag att bilda en Björklunds släktförening. Och utsåg en interimstyrelse för

föreningen. Teodor Björklund valdes till sammankallare och till ledamöter Martta Juvonen, Elisabeth Björklund, Aimo Björklund, Rainer Björklund, och som expert Gösta Näse. Nästa släktmöte hålles efter